

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
ОСНОВИ ІСТОРИЧНОГО І ТЕОРЕТИЧНОГО МУЗИКОЗНАВСТВА
(НА БАЗІ ДИПЛОМА ПРО ФАХОВУ ПЕРЕДВИЩУ АБО НЕ ПОВНУ ВИЩУ ОСВІТУ)

Ступінь вищої освіти:	БАКАЛАВР
Освітня кваліфікація:	Бакалавр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація:	Керівник музичний, Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, Організатор у сфері культури та мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Протокол
засідання кафедри історії,
теорії мистецтв та виконавства
№ 3 від 19 жовтня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом підготовки бакалавра на базі диплома про фахову передвищу або неповну вищу освіту і представляється у вигляді предметних модулів:

- Історія музики;
- Гармонія та сольфеджіо;
- Аналіз, композиція та контрапункт.

Таблиця 1
денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
<u>Денна форма навчання</u>	02 Культура і мистецтво	нормативна
	025 Музичне мистецтво	
Кількість годин/кредитів 630/21	Бакалавр	Лекції 50 год.
ІНДЗ – немає		Практичні (семінари) 166 год.
		Лабораторні 94 год.
		Самостійна робота 282 год.
		Консультації 38 год.
		Форма контролю: екзамен (1,2, 3)

Таблиця 1
заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
<u>ДЗаочна форма навчання</u>	02 Культура і мистецтво	нормативна
	025 Музичне мистецтво	
Кількість годин/кредитів 630/21	Бакалавр	Лекції 18 год.
ІНДЗ – немає		Практичні (семінари) 46 год.
		Лабораторні 12 год.
		Самостійна робота 478 год.
	Консультації 76 год.	

		Форма контролю: екзамен (1,2,3)
--	--	---------------------------------

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою курсу «Основи історичного і теоретичного музикознавства» є введення студентів-музикантів у обрану ними область наукової та практичної діяльності, загальне уявлення про музикознавство як розгалуженої системи знань, що відображає цілісний і різноманітний світ музичного мистецтва і пов'язаних з ним галузей культури.

Основні завдання курсу зводяться, по-перше, до визначення місця і функцій музикознавства в музичній культурі, по-друге, до визначення його цілей, завдань, предметів дослідження і, по-третє, до розгляду форм і методів музикознавчої діяльності.

Дисципліна «Основи історичного і теоретичного музикознавства» відноситься до нормативної частини професійного циклу основної освітньої програми. Предмет «Основи історичного і теоретичного музикознавства» відображає практичну музичну діяльність, виконує пізнавальну функцію, осмислює природу музичного мистецтва, його роль в культурі і житті суспільства. Відображаючи системний характер свого об'єкта, саме цей предмет виступає методологією музичної науки, розглядаючи її функції, зміст і форму, процеси функціонування та історичного розвитку.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Навички міжособистісної взаємодії.
7. Здатність бути критичним і самокритичним.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
12. Здатність працювати автономно.
13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
11. Здатність оперувати професійною термінологією.
12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2
Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6	7
1 семестр Історія музики/Гармонія та сольфеджіо						
Змістовий модуль 1. Західноєвропейська музична культура XVII - XVIII ст. / Гармонія/						
Тема 1. Музична культура бароко. Жанр опери та інструментальні жанри у XVII–XVIII ст.	11	2	3	-	5	1
Тема 2. Й.С.Бах. Характеристика творчості та стилю композитора.	12	2	4	-	5	1
Тема 3. Й.С.Бах. Органні, клавірні та вокально-інструментальні твори.	14	3	5	-	5	1
Тема 4. Г.Ф.Гендель. Ораторії. Інструментальна музика.	13	3	5	-	5	-
Разом за змістовим модулем 1 Історія музики	50	10	17	-	20	3
Тема 1. Хроматика. Перший ступінь спорідненості. Неакордові звуки.	40	-	9	9	20	2
Тема 2. Другий і третій ступені спорідненості тональностей. Різновиди модуляцій.	36	-	9	9	15	3
Разом за змістовим модулем 1 Гармонія та	76	-	18	18	35	5

сольфеджіо						
Змістовий модуль 2. Епоха класицизму / Сольфеджіо						
Тема 5. Й. Гайдн. Характеристика творчості. Риси стилю.	10	2	3	-	5	-
Тема 6. В.А.Моцарт. Характеристика творчості.	12	2	4	-	5	1
Тема 7. М. Березовський, Д. Бортнянський, А. Ведель. Хорові твори. Риси стилю.	12	2	4	-	5	1
Тема 8. Л. Бетховен. Характеристика творчості. Риси стилю.	17	2	4	-	10	1
Тема 9. Л.Бетховен. Сонати. Симфонії. Увертюри.	10	2	2	-	5	1
Разом за змістовим модулем 2 Історія музики	61	10	17	-	30	4
Тема 3. Хроматика. Альтерація. Відхилення.	40	-	9	9	20	2
Тема 4. Модуляція	35	-	9	9	15	2
Разом за змістовим модулем 2 Гармонія та сольфеджіо	75	-	18	18	35	4
Разом за 1 семестр Історія музики	111	20	34	-	50	7
Разом за 1 семестр Гармонія та сольфеджіо	151	-	36	36	70	9
Разом за 1 семестр	126	20	70	36	-	-
2 семестр Історія музики/ Гармонія та сольфеджіо						
Змістовий модуль 3. Музична культура епохи романтизму / Гармонічний аналіз музичних творів						
Тема 10. Вокальна творчість Ф.Шуберта.	12	3	3	-	5	1
Тема 11. Ф.Шопен. Р.Шуман. Характеристика творчості. Риси стилю.	18	3	4	-	10	1
Тема 12. Е. Гріг. Засновник норвезької національної школи.	13	3	4	-	5	1
Тема 13. Г.Берліоз. Характеристика творчості. Риси стилю.	13	3	4	-	5	1
Тема 14. Ф.Ліст. Симфонічні поеми.	13	3	4	-	5	1
Разом за змістовим модулем 3 Історія музики	69	15	19	-	30	5
Тема 5. Вступ до АМТ. Структурні форми.	40	-	10	8	20	2
Тема 6. Концептуальні форми.	42	-	10	9	20	3
Разом за змістовим модулем 3 Гармонія та сольфеджіо	82	-	20	17	40	5
Змістовий модуль 4. Музична культура ХХ ст. Імпресіонізм/ Стилєове сольфеджіо						
Тема 15. Імпресіонізм та неокласицизм – К.Дебюссі.	31	8	10	-	12	1
Тема 16 Музичний імпресіонізм М. Равеля	29	7	9	-	12	1
Разом за змістовим модулем 4 Історія музики	60	15	19	-	24	2
Тема 7.Стилєове сольфеджіо на основі академічної музики.	38	-	7	9	20	2
Тема 8. Стилєове сольфеджіо на основі естрадної та джазової музики.	29	-	7	8	12	2
Разом за змістовим модулем 4 Стилєове сольфеджіо	67	-	14	17	32	4
Разом за 2 семестр Історія музики	129	30	38	-	54	7
Усього за 2 семестр Історія музики	240	30	38	-	104	14
Разом за 2 семестр Гармонія та сольфеджіо	300	-	34	34	72	9
Усього за 2 семестр Гармонія та сольфеджіо	228	-	34	34	142	18
Разом за 2 семестр	136	30	72	34	-	-
3 семестр Аналіз, композиція та контрапункт						
Змістовий модуль 1. Основи музичної композиції						
Тема 1. Музична композиція: теоретичні, практичні та історичні аспекти	15	-	4	4	6	1
Тема 2. Характерні п'єси у дво-, тричастинній формі та обробки українських народних пісень	15	-	4	4	6	1
Разом за змістовим модулем 1	30	-	8	8	12	2
Тема 3. Теорія та історія розвитку жанрів і форм вокальної та інструментальної поліфонії строгого стилю	15	-	4	4	6	1
Тема 4. Поліфонія вільного стилю	15	-	4	4	6	1

Разом за змістовим модулем 2	30	-	8	8	12	2
Тема 5. Прості форми	15	-	4	4	6	1
Тема 6. Складні форми	15	-	4	4	6	1
Разом за змістовим модулем 3	30	-	8	8	12	2
Разом за 3 семестр Аналіз, композиція та контрапункт	90	-	24	24	36	6
Усього годин	630	50	166	94	282	38

Таблиця 2
Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6	7
1 семестр Історія музики/Гармонія та сольфеджіо						
Змістовий модуль 1. Західноєвропейська музична культура XVII - XVIII ст. / Гармонія/						
Тема 1. Музична культура бароко. Жанр опери та інструментальні жанри у XVII-XVIII ст.	12	1	-	-	10	1
Тема 2. Й.С.Бах. Характеристика творчості та стилю композитора.	11	-	-	-	10	1
Тема 3. Й.С.Бах. Органні, клавирні та вокально-інструментальні твори.	14	1	1	-	10	2
Тема 4. Г.Ф.Гендель. Ораторії. Інструментальна музика.	13	-	1	-	10	2
Разом за змістовим модулем 1 Історія музики	50	2	2	-	40	6
Тема 1. Хроматика. Перший ступінь спорідненості. Неакордові звуки.	27	-	4	-	20	3
Тема 2. Другий і третій ступені спорідненості тональностей. Різновиди модуляцій.	28	-	4	1	20	3
Разом за змістовим модулем 1 Гармонія та сольфеджіо	55	-	8	1	40	6
Змістовий модуль 2. Епоха класицизму / Сольфеджіо						
Тема 5. Й. Гайдн. Характеристика творчості. Риси стилю.	7	1	-	-	5	1
Тема 6. В.А.Моцарт. Характеристика творчості.	13	1	-	-	10	2
Тема 7. М. Березовський, Д. Бортнянський, А. Ведель. Хорові твори. Риси стилю.	13	1	1	-	10	1
Тема 8. Л. Бетховен. Характеристика творчості. Риси стилю.	11	-	-	-	10	1
Тема 9. Л.Бетховен. Сонати. Симфонії. Увертюри.	8	1	1	-	5	1
Разом за змістовим модулем 2 Історія музики	52	4	2	-	40	6
Тема 3. Хроматика. Альтерація. Відхилення.	27	-	4	-	20	3
Тема 4. Модуляція	29	-	4	1	20	4
Разом за змістовим модулем 2 Гармонія та сольфеджіо	56	-	8	1	40	7
Разом за 1 семестр Історія музики	102	6	4	-	80	12
Разом за 1 семестр Гармонія та сольфеджіо	111	-	16	2	80	13
Разом за 1 семестр	213	6	20	2	160	25
2 семестр Історія музики/ Гармонія та сольфеджіо						
Змістовий модуль 3. Музична культура епохи романтизму / Гармонічний аналіз музичних творів						
Тема 10. Вокальна творчість Ф.Шуберта.	13	1	1	-	10	1
Тема 11. Ф.Шопен. Р.Шуман. Характеристика творчості. Риси стилю.	15	2	1	-	10	2
Тема 12. Е. Гріг. Засновник норвезької національної школи.	12	1	-	-	10	1
Тема 13. Г.Берліоз. Характеристика творчості. Риси стилю.	8	1	1	-	5	1
Тема 14. Ф.Ліст. Симфонічні поеми.	8	1	1	-	5	1
Разом за змістовим модулем 3 Історія музики	56	6	4	-	40	6

Тема 5. Вступ до АМТ. Структурні форми.	26	-	3	-	20	3
Тема 6. Концептуальні форми.	26	-	3	-	20	3
Разом за змістовим модулем 3 Гармонія та сольфеджіо	52	-	6	-	40	6
Змістовий модуль 4. Музична культура XX ст. Імпресіонізм/ Стильове сольфеджіо						
Тема 15. Імпресіонізм та неокласицизм – К.Дебюссі.	28	3	2	-	20	3
Тема 16 Музичний імпресіонізм М. Равеля	28	3	2	-	20	3
Разом за змістовим модулем 4 Історія музики	56	6	4	-	40	6
Тема 7.Стильове сольфеджіо на основі академічної музики.	27	-	3	1	20	3
Тема 8. Стильове сольфеджіо на основі естрадної та джазової музики.	28	-	3	1	20	4
Разом за змістовим модулем 4 Стильове сольфеджіо	55	-	6	2	40	7
Разом за 2 семестр Історія музики	112	12	8	-	80	12
Усього за 2 семестр Історія музики	112	12	8	-	80	12
Разом за 2 семестр Гармонія та сольфеджіо	107	-	12	2	80	13
Усього за 2 семестр Гармонія та сольфеджіо	107	-	12	2	80	13
Разом за 2 семестр	219	12	20	2	160	25
3 семестр Аналіз, композиція та контрапункт						
Змістовий модуль 1. Основи музичної композиції						
Тема 1. Музична композиція: теоретичні, практичні та історичні аспекти	31	-	1	1	25	4
Тема 2. Характерні п'єси у дво-, тричастинній формі та обробки українських народних пісень	31	-	1	1	25	4
Разом за змістовим модулем 1	62	-	2	2	50	8
Тема 3. Теорія та історія розвитку жанрів і форм вокальної та інструментальної поліфонії строгого стилю	31	-	1	1	25	4
Тема 4. Поліфонія вільного стилю	31	-	1	1	25	4
Разом за змістовим модулем 2	62	-	2	2	50	8
Тема 5. Прості форми	38	-	1	2	30	5
Тема 6. Складні форми	36	-	1	2	28	5
Разом за змістовим модулем 3	74	-	2	4	58	10
Разом за 3 семестр Аналіз, композиція та контрапункт	198	-	6	8	158	26
Усього годин	630	18	46	12	478	76

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Історія музики:

- Музична культура бароко. Жанр опери у XVII ст.
- Інструментальні жанри XVII–XVIII ст.
- Й.С.Бах. Характеристика творчості та стилю композитора.
- Й.С.Бах. Органні, клавірні та вокально-інструментальні твори.
- Г.Ф.Гендель. Ораторії. Інструментальна музика.
- Й. Гайдн. Характеристика творчості. Риси стилю.
- В.А.Моцарт. Характеристика творчості. Риси стилю. Опери. Симфонії.
- М. Березовський, Д. Бортнянський, А. Ведель. Хорові твори. Риси стилю.
- Л. Бетховен. Характеристика творчості. Риси стилю.
- Л.Бетховен. Сонати. Симфонії. Увертюри.
- Вокальна творчість Ф.Шуберта.
- Ф.Шопен. Р.Шуман. Характеристика творчості. Риси стилю.
- Е. Гріг. Засновник норвезької національної школи.
- Г.Берліоз. Характеристика творчості. Риси стилю.

15. Ф.Ліст. Симфонічні поеми.

16. Імпресіонізм та неокласицизм – К.Дебюссі та М.Равель.

Гармонія та сольфеджіо:

1. Поняття хроматики в гармонії.
2. Подвійна домінанта. Альтерація у подвійній домінанті.
3. Модуляція у тональності першого ступеня спорідненості.
4. Хроматичні секвенції.
5. Неакордові звуки на сильних і слабких долях.
6. Другий і третій ступені спорідненості.
7. Поступова модуляція у II-III ступені спорідненості.
8. Прискорена модуляція у II-III ступені спорідненості.
9. Енгармонічна модуляція засобами Д7.
10. Енгармонічна модуляція засобами ЗмЗм7.
11. Стиль і жанр в музиці. Засоби музичної виразовості.

Аналіз, композиція та контрапункт:

1. Стиль і жанр в музиці. Засоби музичної виразовості.
2. Період.
3. Прості форми.
4. Складні форми.
5. Рондо.
6. Варіації.
7. Сонатна форма.
8. Рондо-соната.
9. Сонатно-симфонічний цикл.
10. Контрапункт
11. Музична композиція: теоретичні, практичні та історичні аспекти
12. Характерні п'єси у дво-, тричастинній формі та обробки українських народних пісень

6. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування контрольних завдань заборонені (в т.ч. із використання мобільних телефонів та інших електронних гаджетів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для підготовки практичних та самостійних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за роботу). Перескладання контрольних завдань відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу).

7. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Основи історичного і теоретичного музикознавства», що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу є іспит. Іспит – це форма контролю, що полягає у перевірці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів поточного опитування та письмової модульної контрольної роботи. До перевірки засвоєння студентом навчального матеріалу відносять відповіді на теоретичні питання, а також практичне виконання ним усіх видів запланованих письмових завдань. Якщо поточна семестрова оцінка становить не менше 75 балів, то за згодою студента вона може зарахуватися як іспитова оцінка з дисципліни. Якщо студент бажає підвищити свій рейтинг оцінювання, то він складає іспит. При цьому бали, які набрані за результатами модульних контрольних робіт анулюються, залишаються бали набрані за поточне оцінювання. За відповідь на іспиті максимально – 60 балів. На іспит виносяться три питання: *перше питання* та *друге питання* – теоретичні питання; *третє питання* – аналіз на слух уривку музичного твору. За кожну правильну відповідь на питання – 20 балів.

Критерії оцінювання :

Повна правильна відповідь – 18-20 балів;

Відповідь частково правильна – 10-17 балів;

Відповідь неправильна – 1-10 балів;

Відповідь відсутня – 0 балів.

8. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Гармонія та сольфеджіо, аналіз, композиція, контрапункт:

1. Абызова Е. Гармония. Ученик / Е. Абызова. – М.: Музыка, 2008.
2. Алексеев Б. Задачи по гармонии / Б. Алексеев. – М., 1967.
3. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио / Б. Алексеев. – М., 1966.
4. Аэрова Ф. Ладовая альтерация / Ф. Аэрова. – К., 1962.
5. Берков В. Гармония. Ученик / В. Берков. – М., 1966.
6. Бершадская Т. Лекции по гармонии / Т. Бершадская. – Л., 1985.
7. Бонфельд М.Ш. История музыкознания: учеб. Пособие / М.Ш. Бонфельд. – М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2011. – 320 с.
8. Вахромеев В. Элементарная теория музыки / В. Вахромеев. – М.: Музыка, 1963.
9. Григорьев С. Теоретический курс гармонии / С. Григорьев. – М., 1981.
10. Григорьев С. Учебник полифонии / С. Григорьев, Т. Мюллер. – М.: “Музыка”, 1977. – 258 с.
11. Гуляницкая Н. Введение в современную гармонию / Н. Гуляницкая. – М.: Музыка, 1984. – 255 с.
12. Дубовский И. Учебник гармонии / И. Дубовский, С. Евсеев, И.Способин,

- В.Соколов. – М., 1984.
13. Дьячкова Л. Гармония в музыке XX века / Л. Дьячкова. – М., 1989
 14. Золочевський В. Про модуляцію / В. Золочевський. – К., 1972.
 15. Кияновська Л. Українська музична культура / Л. Кияновська. – Львів: “Сполом”, 1999 – 143 с.
 16. Когоутек Ц. Техника композиції в музиці ХХ століття / Ц. Когоутек. – М.: Музыка, 1976. – 365 с.
 17. Ладухин Н. Одноголосне сольфеджіо / Н. Ладухин. – М., 1960.
 18. Ладухин Н. 1000 прикладів муз. диктанта / Н. Ладухин. – М., 1989.
 19. Мазель Л. Проблеми класическої гармонії / Л. Мазель. – М., 1972.
 20. Мазель Л. Струєння музикальних произведєнь / Л. Мазель. – М.: Музыка, 1979.
 21. Максимов С. Упражнения по гармонии на фортепиано / С. Максимов. – М., 1961. – Ч. III.
 22. Месснер Э. Основы композиции / Э. Месснер. – М.: Музыка, 1968. – 503 с.
 23. Можжевєлов Б. Мелодии для гармонизации / Б. Можжевєлов. – Л., 1982.
 24. Мутли А. Сборник задач по гармонии / А. Мутли. – М., 1986.
 25. Мюллер Т. Гармония / Т. Мюллер. – М., 1982.
 26. Мюллер Т. Полифонический анализ. Хрестоматія / Т. Мюллер. – М.: “Музыка”, 1964. – 566 с.
 27. Мясоєдов А. Задачи по гармонии / А. Мясоєдов. – 3е изд. – М., 1981.
 28. Мясоєдов А. Учебник гармонии / А. Мясоєдов. – М., 1980.
 29. Павлюченко С. Елементарна теорія музики. / С. Павлюченко. – К.: Музична Україна, 1980.
 30. Павлюченко С. Практическое руководство по контрапункту строгого письма / С. Павлюченко. – Л.: “Советский композитор”, 1963. – 125 с.
 31. Резник М. Музыкальные диктанты / М. Резник. – М., 1971.
 32. Рубець І. Сольфеджіо / І. Рубець. – К., 1980.
 33. Скорик М. Структура і виражальна природа акордики в музиці ХХ століття / М. Скорик. – К., 1983.
 34. Скребков С. Учебник полифонии / С. Скребков. – М.: “Музыка”, 1965. – 245 с.
 35. Смаглій І. Основы теорії музики / І. Смаглій. – Харків, 2000.
 36. Соколов В. Многоголосное сольфеджіо / В. Соколов. – М., 1967.
 37. Способин І. Двухголосие и трехголосие / І. Способин. – М., 1978.
 38. Способин І. Сольфеджіо. Двухголосное и трехголосное / І. Способин. – М., 1977.
 39. Способин І. Лекции по курсу гармонии / І. Способин. – М., 1969.
 40. Способин І. Элементарная теория музыки / І. Способин. – М.: Музыка, 1984.
 41. Тюлин Ю. Учение о гармонии / Ю. Тюлин. – М., 1966.
 42. Тюлин Ю. Задачи по гармонии / Ю. Тюлин, Н. Привано. – М., 1960. – Вып. 2.
 43. Тюлин Ю. Образцы решения гармонических задач / Ю. Тюлин, Н. Привано. – М., 1960. – Вып. 2.
 44. Тюлин Ю. Учебник гармонии / Ю. Тюлин, Н. Привано. – М., 1986.

45. Фраенков В. Учебник полифонии / В. Фраенков. – М.: “Музыка”, 1987. – 242 с.
46. Хвостенко В. Задачи и упражнения по элементарной теории музыки / В. Хвостенко. – М.: Музыка, 1965.
47. Холопов Ю. Гармония. Теоретический курс / Ю. Холопов. – М.: Музыка, 1988. – 510 с.
48. Холопов Ю. Задания по гармонии / Ю. Холопов. – М., 1983.
49. Холопова В.И. Теория музыки : мелодика, ритмика, фактура, тематизм : учебное пособие для вузов и училищ / В. Н. Холопова. – Изд. 2-е, стер. – СПб.: Лань, 2010. – 367, с.
50. Хрестоматия по гармоническому анализу на материале музыки советских композиторов. – М.: Музыка, 1984. – 239 с.
51. Чугаев А. Особенности строения клавирных фуг Баха / А. Чугаев. – М.: “Музыка”, 1975. – 128 с.
52. Цицалюк Г. Поліфонія в прикладах / Г. Цицалюк. – К.: “Музична Україна”, 1989. – 119 с.
53. Шульгин Д.И. Теоретические основы современной гармонии / Д.И. Шульгин. – М., 1994.

Історія музики:

1. Аберт Г. В.А. Моцарт / Аберт Г. – Ч.Ч. 1–2. Кн. 1-2. – М.: Музыка, 1987-1988.
2. Альшванг В. Л. Бетховен / Альшванг В. – М.: Гос муз изд, 1964. – 279 с.
3. Булез П. Пути: Равель, Стравинский, Шенберг / П. Булез Ориентиры I. Вообразать. Избранные статьи. – М.: «Логос-Альтера», Esse homo, 2004. – С. 37-64.
4. Вульфийс П. Ф. Шуберт / Вульфийс П. – М.: Музыка, 1983. – 243 с.
5. Гнатів Т. Музична культура Франції рубежу ХІХ—ХХ століть / Навчальний посібник для музичних вузів. — К.: Музична Україна, 1993. – 207 с.
6. Грубер Р. Гендель. Жизнь и творчество / Р. Грубер Л., 1935. – 125 с.
7. Гусарчук Т. Артемій Ведель. Постаць митця у контексті епох / Т. Гусарчук. – Н., 2017. – 768 с.
8. Друскин М. И.С. Бах / Друскин М. – М.: Музыка, 1982. – 335 с.
9. Друскин М. История зарубежной музыки / М. Друскин – В.4. – М.: Музыка, 1984. – 498 с.
10. Друскин М. О западноевропейской музыке ХХ века / М. Друскин – М.: Советский композитор, 1973. – 125 с.
11. Жаркова В. Прогулки в музыкальном мире Мориса Равеля (в поисках смысла послания мастера) / В. Жаркова – К.: Автограф, 2009 – 528 с.
12. Житомирский, Д.В. Шуман. Очерк жизни и творчества. / Д.В. Житомирский. – М.: Музыка, - 1964. – с. 127-203.
13. Иванова І., Куколь Г., Черкашина М. Історія опери (навчальний посібник). – К.: Заповіт, 1998. – 383 с.
14. Історія української / заг. ред. та упоряд. О. Я. Шреєр-Ткаченко. К.: Музыка, 1981. – 271 с.
15. Історія української музичної культури: підручник для студентів вищих навчальних закладів / До 100-річчя Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. – К. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2011. – 736 с.
16. Кияновська Л. Українська музична культура / Кияновська Л. – Львів : Сполом, 1998. – 144 с.
17. Конен В. История зарубежной музыки / Конен В. – В.3. – М.: Музыка, 1981. –

465 с.

18. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній – Т.1 – Київ-Харків-Нью-Йорк, 1996.
19. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній – Т.2 – Київ-Харків-Нью-Йорк, 1998.
20. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній – Т.3 – Київ-Харків-Нью-Йорк, 2001.
21. Крауклис Т. Симфонические поэмы Ф.Листа / Крауклис Т. – М.: Музыка, 1974. – 89 с.
22. Кремлев Ю. Йозеф Гайдн. Очерк жизни и творчества. – М., 1972. – 320 с.
23. Кремлев Ю. А. Фредерик Шопен. — М., 1960. – 704 с.
24. Левик Б. История западноевропейской музыки / Левик Б. – В. 2. – М.: Музыка, 1980. – 305 с.
25. Ливанова Т. История западно-европейской музыки до 1789 г. / Ливанова Т. – Т.1–2 – М.: Музыка, 1982–85.
26. Лист Ф. Ф. Шопен. — М., 1956. – 127 с.
27. Лісецький С. Класицизм – провідний творчий напрямок в українській музиці другої половини XVIII-початку XIX ст: монографія. К.: НАКККиМ, 2012. – 391 с.
28. Лобанова М. Западноевропейское музыкальное барокко: проблемы эстетики и поэтики / М. Лобанова – М., СПб : Центр гуманитарных инициатив, 2013. – 336 с.
29. Лобанова М. Музыкальный стиль и жанр: история и современность. М.: Сов. композитор, 1990. – 312 с.
30. Мазель Л. А. Исследования о Шопене. — М., 1971. – 248 с.
31. Мартынов И. Очерки по зарубежной музыке 1-й пол. XX века / Мартынов И. – М.: Музыка, 1970. – 156 с.
32. Мартынов И. Очерки по зарубежной музыке 1-й пол. XX века / Мартынов И. – М.: Музыка, 1970. – 156 с.
33. Мильштейн А. Ф.Лист / Мильштейн А. – Т.Т.1–2. – М.: Гос муз изд, 1954–57.
34. Мильштейн А. Хорошо темперированный клавир И.С.Баха / Мильштейн А. – М.: Гос муз изд, 1956. – 138 с.
35. Мильштейн М. И. Очерки о Шопене. — М., 1987. – 176 с.
36. Музыка XX века. Очерки. Кн. 1–5 / [ред. И. Нестьев]. – М.: Музыка, 1976–1987.
37. Музыка XX века. Очерки. Кн. 1–5. – М.: Музыка, 1976–1987.
38. Неболюбова Л. Музыкальная культура Австрии и Германии XIX века / Неболюбова Л. – К.: Музична Україна, 1990. – 163 с.
39. Нестьев И. История зарубежной музыки / И. Нестьев. – В. 5. – М. : Музыка, 1988. – 445 с.
40. Нестьев И. История зарубежной музыки / Нестьев И. – В.5. – М. : Музыка, 1988. – 445 с.
41. Павлишин С. Станіслав Людкевич / Павлишин С. – К. : Музична Україна, 1974. – 64 с.
42. Розеншильд К. История западноевропейской музыки / Розеншильд К. – В.1. – М.: Музыка, 1969. – 498 с.
43. Роллан Р. Жизнь Бетховена / Роллан Р. – М.: Музыка, 1954. – 123 с.
44. Рыцарева М. Композитор Д. Бортнянский. Жизнь и творчество. Л.: Музыка, 1979. – 142 с.
45. Рыцарева М. Композитор М. Березовский. Жизнь и творчество. Л.: Музыка, 1983. – 142 с.

46. Скуратівський В. Феномен українського бароко // Українське бароко / Дреж. фонд фундаментальних дослідж.; кер. проекту Д. Наливайко: у 2 т. Харків: Акта, 2004.
47. Швейцер А. И.С.Бах / Швейцер А. – М.: Гос муз изд, 1965. – 657 с.
48. Шреєр-Ткаченко О. Історія української музики. Ч.1 : Розвиток української музичної культури від найдавніших часів до середини ХІХ століття. К. : Муз. Україна, 1980. – 197 с.
49. Шуман, Р. О музыке и музыкантах. В 2-х т.т. 1.сост., вступит. статья, комментарии Д.Житомирского / Р.Шуман. – М: Музыка. – 1975. – 408 с.